

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

3

SIRA SAYISI: 136

**Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey
Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında
İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun
Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve
Dışişleri Komisyonu Raporu**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/2023 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4

- Genel Gerekçesi4

• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi5

• Dışişleri Komisyonu Raporu6

• Muhalefet Şerhleri8

• Teklif Metni12

• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin12

• Anlaşma Metni13

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi’nde yayımlanan 493186 evrak numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Şentop

Tekirdağ

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2023)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

“Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşması” 23 Şubat 2017 tarihinde Ankara’da imzalanmıştır. İki ülke arasında işgücü değişimine ilişkin konuları düzenleyen Anlaşma, bir akit tarafın vatandaşlarının diğer akit tarafta istihdamının sağlanması ve bu istihdamın her iki ülke mevzuatına uygun olarak kurallarının belirlenmesi amacıyla imzalanmıştır.

Söz konusu Anlaşma çerçevesinde her iki akit tarafta işverenler, diğer akit taraftaki yetkili Kurum veya Daireye veya iş ve işçi bulmaya aracılık eden resmi makamlardan izinli özel istihdam bürolarına işçi temini maksadıyla doğrudan başvurabilecek ve işçi temin edebileceklerdir. Her iki akit tarafta işçiler, akit taraflarca üzerinde mutabakata varılan ve Anlaşmanın ekinde yer verilen hizmet akdi çerçevesinde istihdam edileceklerdir. Bahse konu hizmet akdi; yapılacak iş, ücret, çalışma şartları, izin, akdin süresi ve benzeri hususlara ilişkin düzenlemeleri içermektedir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: 68244839-599-106796

25 Haziran 2019

Konu: Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

23 Şubat 2017 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşması”nı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilâşikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

15/11/2019

Esas No: 2/2023

Karar No: 92

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cumhurbaşkanlığınca 25/6/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşması”, 11/7/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 18/7/2019 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna havale edilen 2/2023 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 13/11/2019 tarihli 14’üncü toplantısında Dışışleri Bakanlığı ile Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile; iki ülke vatandaşlarının taraf ülkelerde istihdamının sağlanmasını ve bu istihdamın kurallarının her iki ülke mevzuatına uygun olarak belirlenmesini teminen imzalanan Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

KKTC’deki iç siyasi gelişmelerle, çözüm süreci ve Doğu Akdeniz’deki gelişmeler bir arada değerlendirildiğinde KKTC’nin kendi ayakları üzerinde durabilmesi ve sağlam bir gelecek perspektifine sahip olmasının ülkemiz açısından çok önemli bulunduğu ve bunu sağlamanın en önemli yolunun KKTC’nin ekonomik anlamda gelişmesinden geçtiği,

Bu anlamda, imzalanan iş gücü anlaşmasının çok önemsendiği,

Esasen iki ülke arasında yürürlükte olan 1987 tarihli iş gücü Anlaşmasının işverenleri ve akit tarafları iki ülkenin ilgili kurumları tarafından iş gücü temin etmeye zorladığı, bunun da adada kaçak iş gücüne ve kayıt dışılığa sebep olduğu, bu sebeple mevcut bu Anlaşmanın güncellenmesi ihtiyacının ortaya çıktığı,

2017 yılında Ankara’da imzalanan yeni Anlaşmayla hem Komisyon hem Genel Kurul aşamalarını müteakip 1987 tarihli Anlaşmanın yürürlükten kalkacağı ve yeni Anlaşmayla işverenlerin doğrudan yetkili kuruma ve özel istihdam bürolarına başvurabileceği, bunun da adada özellikle inşaat ve turizm sektörlerinde işverenlerimiz için büyük bir sorunun daha ortadan kalkmasına vesile olacağı,

Anlaşmanın aynı zamanda istihdamı kolaylaştırıcı bir mahiyetinin olduğu, hizmet akdi ekiyle birlikte de bu işçi alım süreçlerinin ve tazminat süreçlerinin, mazeret izinlerinin kayda geçirilmesiyle daha öngörülebilir, daha şeffaf, daha esnek bir istihdam sürecinin öngörüldüğü,

Bu Anlaşmanın kabulüyle işçi temin sürecinin daha yalın ve hızlı şekilde gerçekleşeceği ve bunun da Kıbrıs ekonomisine katkı sağlayacağı, kayıt dışılığı da önleyeceği,

İfade edilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, İzmir Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey ve Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan <i>Volkan Bozkır</i> İstanbul	Başkanvekili <i>Ahmet Yıldız</i> Denizli	Kâtip <i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i> İzmir (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Tulay Hatımoğulları Oruç</i> Adana (Muhalefet şerhi vardır)	Üye <i>Asuman Erdoğan</i> Ankara (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Mustafa Canbey</i> Balıkesir (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Atilla Ödünç</i> Bursa	Üye <i>Utku Çakırözer</i> Eskişehir (Muhalefet şerhi vardır)	Üye <i>Ali Şahin</i> Gaziantep (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Ahmet Hamdi Çamlı</i> İstanbul	Üye <i>Yunus Emre</i> İstanbul (Muhalefet şerhi vardır)	Üye <i>Ümit Özdağ</i> İstanbul
Üye <i>Serpil Kemalbay Pekgözegü</i> İzmir (Muhalefet şerhi vardır)	Üye <i>Niyazi Güneş</i> Karabük	

MUHALEFET ŞERHİ

KKTC ile 23.02.2017 tarihinde imzalanan İşgücü Anlaşması'nın metni uyarınca, aynı konuda 09.03.1987 tarihinde imzalanan ve halen geçerli olan anlaşma bu teklifin kanunlaşmasıyla birlikte yürürlükten kalkacaktır.

Ancak, iki anlaşma arasındaki farklar dikkat çekicidir. Öncelikle, ilk anlaşmada işverenler karşı taraftan işçi isteklerini kendi ülkelerindeki kurum kanalıyla yaparken, 2017 tarihli anlaşmada işverenlerin karşı tarafın ilgili kurumlarına doğrudan başvuru yapabilecekleri yazılıdır. Bu değişikliğin gerekçesi, kanun teklifinde açıklanmamıştır. Dolayısıyla, mevcut uygulamanın ne gibi sorunlara yol açtığı anlaşılamamaktadır.

Bu anlaşmayla daha esnek ve hızlı bir piyasanın hedeflendiğinin ifade edilmesini, iş gücü piyasasında işveren lehine, işçilerin aleyhine bir gidişatın işareti olarak okuyoruz. İşverenlerin özel istihdam büroları ile irtibata geçecek olmaları da bu yöndeki düşüncemizi güçlendirmektedir. Dahası, bu anlaşmayla Türkiye'den KKTC'ye gidecek olanların sayısının ne kadar artacağına ilişkin bir bilgiye sahip olmadığımız için bu anlaşmanın Kıbrıs sorununun çözümü bağlamında, meselelerden birisi olan Kıbrıslı olmayanların sayısını etkileyebileceğini düşünüyoruz. Daha somut bir ifadeyle, bu anlaşma yoluyla KKTC'nin yerel dinamiklerinin olumsuz etkilenmesinden endişeliyiz.

Ayrıca, ilk anlaşmanın 5. maddesinde işçilerin seçimi için gerekli belgeler listelenirken, yeni anlaşmada bu belgeler açık bir şekilde belirtilmemektedir.

Ek olarak, halen yürürlükteki anlaşmanın 16. maddesi çıkabilecek sorunların çözümünde bir mekanizma tesis ederken, yeni anlaşmanın ilgili maddesi (Md. 10) böyle bir mekanizma öngörmemektedir.

Yukarıdaki sunulan gerekçelerle söz konusu anlaşmaya muhalifiz

Yunus Emre
İstanbul

13.11.2019
Utku Çakırözer
Eskişehir

MUHALEFET ŞERHİ

Komisyonumuzun uluslararası anlaşmaların uygun bulunmasına ilişkin kanun tekliflerine dair muhalefet şerhimiz aşağıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunarız.

2/2023 - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifine Muhalefet Şerhimizdir.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin ilan edildiği 1983 Yılından bu yana Türkiye'den Kuzey Kıbrıs'a sistematik biçimde nüfus taşınmaya devam edilmektedir. Bugün itibarıyla Kuzey Kıbrıs'ın yerli halkı olan Kıbrıs Türkleri, Türkiye'den taşınan nüfus karşısında azınlık haline getirilmiştir. Dolayısıyla siyasi iradeleri zayıflatılmıştır. KKTC İçişleri Bakanı açıklamasına göre 3.355 km² büyüklüğündeki KKTC'nin nüfusu Mart 2019 itibarıyla 374.299 kişidir. Bu nüfus içinde 252.497 kişi KKTC vatandaşıdır. KKTC vatandaşlığı olan bu nüfusun sadece 90.000-100.000 arası Kıbrıslı Türk'tür ve 15.000-30.000 arası Kıbrıslı Türk KKTC sınırları dışında yaşamaktadır. 150.000'den fazla Türkiye kökenli KKTC vatandaşı 1974 sonrasında vatandaşlık hakkı almış ve her seçim öncesinde sağcı hükümetler vatandaşlık prosedürlerini hızlandırarak halk iradesine müdahalede bulunmuşlardır.

Diğer yandan Kuzey Kıbrıs'ta yaşayan ancak KKTC vatandaşlığı olmayanlar arasında 121.802 kişinin neredeyse tamamı Türkiye'den gelen üniversite öğrencileri ve Türkiye'den gelen mevsimlik işçilerdir. TSK'ya bağlı 11'nci Kolordu askerleri ve lojmanlarda kalan askerlerin aileleri ile kumar ve tatil için gelenler bu sayım içinde gösterilmemektedir.

KKTC vatandaşı olmayıp da Kuzey Kıbrıs'ta yaşayan Türkiyeli sayısının belirtilen resmi rakamlardan çok daha fazla olduğu yönünde raporlar da bulunmaktadır. Kısacası, Kuzey Kıbrıs'ın demografik yapısı Türkiye'den gelen yoğun nüfus nedeniyle büyük oranda değişmiş durumdadır.

Kuzey Kıbrıs'ın işçi sınıfı zaman içinde ucuz iş gücü olarak Türkiye'den getirilen işçiler nedeniyle büyük oranda dönüşüme uğradı. Kuzey Kıbrıslı yerli işçinin Türkiyeli ucuz işçi ile rekabet edememesi nedeniyle Kıbrıslı Türk işçiler, aileleriyle birlikte başta İngiltere olmak üzere Kanada'ya ve Avustralya'ya göç etmek zorunda kalmışlardır.

Kuzey Kıbrıs Türklerinin atadan kalan arazilerinde kısmen çiftçilik, özel sektörde beyaz yakalılar ve memur gibi kamu çalışanları olarak istihdam edilmekten başka bir emek alanları kalmamıştır. AKP Hükümeti'nin dayatmaları sonucu Kıbrıs Türk Hava Yolları başta olmak üzere Kuzey Kıbrıs'ın yerli kaynakları feshedilerek Türkiye sermayesine ve AKP İktidarına muhtaç bir hale getirilmelerine çalışılmaktadır.

Kuzey Kıbrıs'ın üretim ve rekabet koşullarını ortadan kaldıran Türkiye merkezli sermaye egemenliği, Kuzey Kıbrıs işçi sınıfını dizayn amaçlı işçi ve işgücü transferi, Kuzey Kıbrıs'ın idari bağımsızlığının sağlanamaması ve Kıbrıs Türk Halkı aleyhine yürütülen nüfus mühendisliği gibi olguları bir araya getirdiğimizde mevcut pratiğin Kuzey Kıbrıs ile Türkiye arasında bir sömürge ilişkisinin oluştuğunu açığa çıkarmaktadır.

HDP olarak ne Türkiyelilerin ucuz iş gücü haline getirilmesini ne de Kuzey Kıbrıs işçi sınıfının göçertilmesini kabul etmiyoruz. Türkiye'den işçi transferlerinin düzenlenmesi yerine Kuzey Kıbrıs'ta ihtiyaca göre yerel istihdamın desteklenmesi ve Kuzey Kıbrıs Türk halkının göç etmesine sebep olan etkenlerin sona erdirilmesi gerektiğini savunuyoruz. Bu bağlamda Türkiye Cumhuriyeti ile KKTC arasındaki işgücü anlaşmasına muhalif olduğumuzu beyan ederiz.

14.11.2019

Tulay Hatimoğulları Oruç

Adana

Serpil Kemalbay Pekgözegü

İzmir

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP’UN
TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA İŞGÜCÜ
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 23 Şubat 2017 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA İŞGÜCÜ
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1’inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2’nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3’üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
İŞGÜCÜ ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti (bundan sonra Akit Taraflar olarak anılacaktır) iki ülke arasındaki işgücü değişimini düzenlemek amacıyla aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır.

Madde 1 **Tanımlar**

Bu Anlaşmada geçen tanımlardan;

- a) **Kurum:** Türkiye İş Kurumu'nu,
- b) **Daire:** Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Çalışma Dairesi'ni,
- c) **İşçi-İşveren:** Akit Tarafın mevzuatındaki işçi ve işveren tanımlarını,
- d) **Hizmet Akdi:** Anlaşmanın ekinde yer alan hizmet akdini,
- e) **Aile bireyi:** İşçinin eşini ve daimi olarak yaşadığı Akit Tarafın mevzuatına göre bakmakla yükümlü bulunduğu çocuklarını ifade eder.

Madde 2 **Yetkili Makam**

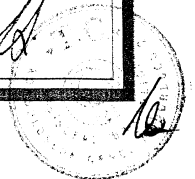
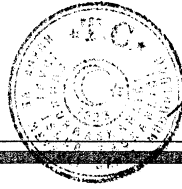
Bu Anlaşmanın hükümlerini, Türkiye Cumhuriyeti'nde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde çalışma işlerinden sorumlu Bakanlık yürütür.

Madde 3 **Yetkili Kurum/Daire**

İşçilerin temini, diğer Akit Taraf ülkesine gönderilmeleri ve gönderilen ülkede bir işe yerleştirilmeleri konularında, Türkiye'de Türkiye İş Kurumu, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Çalışma Dairesi yetkilidir.

Madde 4 **İşçi Temini**

İşverenler, diğer Akit Taraf Kurum/Dairesine veya iş ve işçi bulmaya aracılık eden resmi makamlardan izinli özel istihdam bürolarına işçi temini amacıyla doğrudan başvuruda bulunabilirler. Ayrıca işverenler, Kurum/Daireden yazılı izin almak kaydıyla ilan veya doğrudan tespit yoluyla ya da diğer yollarla, Akit Taraf ülkesinde istihdam etmek üzere işçi temin edebilirler.

Madde 5
Kurum/Daire Kanalıyla İşçi Talebi

- (1) Kurum/Daire kanalıyla işçi talep edilmesi halinde, işveren veya temsilcisi belirtilen tarihte ve yerde işçilerin seçimi için hazır bulunur. İşveren veya temsilcisi arzu ederse, sonucunu kabullenmek şartıyla işçi talebinde bulunduğu Kuruma/Daireye yetki verebilir.
- (2) Kuruma/Daireye yönelik işçi taleplerinde, başvurunun ilgili mevzuatta öngörülen belgelerle birlikte yapılması esastır. Başvuruda; işverenin adı soyadı ve/veya unvanı, işyerinin adresi, yapılacak işin mahiyeti ve süresi, istihdam edilecek işçinin mesleği, sayısı, aranan vasıf ve şartlar, ödenecek ücret, sağlanacak diğer ek imkânlar, seçme yapılırsa seçme tarihi, yeri ve seçme işleminin kim tarafından yapılacağı belirtilir. İşverenin talebi halinde, aranan niteliklere uygun başvuru yapanların özgeçmişleri elektronik ortamda veya diğer haberleşme kanallarıyla Kurum/Daire tarafından, talebin kendisine intikal ettiği tarihten itibaren en geç 15 gün içinde işverene iletilir. Talebe başvuran olmaması halinde de durum işverene bildirilir.
- (3) İşverenler, talep ettikleri her işçi için Kurum/Daire tarafından yapılan tüm masrafları karşılamakla yükümlüdürler.

Madde 6
Hizmet Akdi

- (1) İşçiler, Akit Taraflarca üzerinde mutabakata varılan ve Anlaşmanın ekinde yer alan hizmet akdi çerçevesinde istihdam edilirler.
- (2) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde istihdam edilen Türkiye Cumhuriyeti uyruklu işçiler ile işveren arasında imzalanan hizmet akitleri, Daire tarafından onaylanır. Daire tarafından onaylanan hizmet akitleri Kurum tarafından onaylanmış sayılır.
- (3) Bu Anlaşma kapsamında istihdam edilen işçiler, istihdam, çalışma koşulları, ücret, izin gibi hususlarda ev sahibi ülke çalışanları ile aynı hak ve yükümlülüklerle tabidirler.
- (4) Bu Anlaşmada ve hizmet akidinde düzenlenmeyen hususlar bakımından çalışan Akit Tarafın mevzuatı uygulanır.
- (5) İşçinin sosyal güvenliği konusunda Akit Taraflar arasında mevcut ikili Sosyal Güvenlik Anlaşması hükümleri geçerlidir.

Madde 7
Çalışma İzni

- (1) Çalışma ve ikamet izinlerinin verilmesinde, her bir Akit Taraf kendi mevzuat hükümlerini uygular.
- (2) Çalışma izni başvuruları, ilgili kurumlarca en geç 30 gün içinde sonuçlandırılır.
- (3) İlgili makamlarca, kendilerine çalışma izni verilen işçilere bu durumu ispat edecek belgeler verilir veya pasaportlarına kaşe vurulur.

Madde 8
Çalışma İzninin Sona Ermesi

- (1) Hizmet akdinin sona ermesi halinde işçiye, yeni bir iş araması için Akit Tarafın mevzuatında öngörülen süre kadar izin verilir ve iş bulması durumunda kendisine bu Anlaşmanın 7 nci maddesinde belirtilen sürelerle yeni çalışma izni verilir.
- (2) İşçinin, hizmet akdi süresinin bitiminde veya akit süresi içerisinde haklı bir nedenle hizmet akdini feshederek yeni bir iş aramadan ülkesine dönmeyi istemesi durumunda, işveren tarafından hizmet akdinden ve mevzuattan doğan bütün hakları verilmek suretiyle ülkesine dönmesi sağlanır.
- (3) İşçinin Akit Taraf makamlarınca gerekçeli ve haklı nedenlerle kendi ülkesine iadesi söz konusu olduğunda kimliği ve iade sebebi, vatandaşı olduğu Akit Tarafın çalışılan ülkedeki dış temsilciliğine bildirilir.

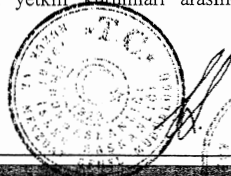
Madde 9
Kayıt Dışı İstihdam

Kayıt dışı işçi çalıştıran işverenlere ve kayıt dışı çalışan işçilere, Akit Tarafın mevzuatında öngörülen yaptırımlar uygulanır.

Madde 10
Anlaşmazlıkların Çözülmesi

Bu Anlaşmanın yorumlanmasında ve uygulanmasında ortaya çıkan her türlü anlaşmazlık, Akit Tarafların yetkili makamları veya yetkili kurumları arasında görüşmeler yoluyla çözümlenecektir.

DS.

Madde 11
Geçici Hüküm

Bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce diğer Akit Taraf ülkesinde yasal olarak çalışmakta olanlara da bu Anlaşma hükümleri uygulanır.

Madde 12
Yürürlükten Kaldırılan Anlaşma

Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasında 9 Mart 1987 tarihinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında İşgücü Anlaşması", bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yürürlükten kalkar.

Madde 13
Onay ve Yürürlük

Bu Anlaşma, her iki Akit Tarafın ulusal mevzuatında öngörülen onay sürecine tabidir. Akit Taraflar, Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli iç onay sürecini tamamladığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirirler. Anlaşma, son yazılı bildirimin alındığı tarihi izleyen üçüncü ayın birinci günü yürürlüğe girer. Anlaşmanın geçerlilik süresi bir yıldır. Akit Taraflardan biri bu Anlaşmayı iptal niyetini süresinin bitimine en geç üç ay kala diğer Akit Tarafa bildirmediği takdirde Anlaşmanın geçerlilik süresi her defasında bir yıl daha uzar.

Usulüne uygun olarak yetkili kılınmış imzacılar, yukarıda yazılı hususları tasdiklen bu Anlaşmayı imzalamışlardır.

Bu Anlaşma 23 Şubat 2017 tarihinde Ankara'da iki nüsha halinde Türkçe olarak imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti Adına

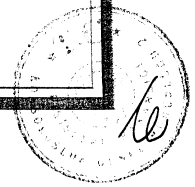
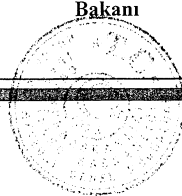

Dr. Mehmet MÜEZZİNOĞLU
Çalışma ve Sosyal Güvenlik
Bakanı

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Hükümeti Adına

Hamza Ersan SANER
Çalışma ve Sosyal Güvenlik
Bakanı

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KUZAY KIBRIS TÜRK
CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA İŞGÜCÜ ANLAŞMASI
KAPSAMINDA İŞÇİ İSTİHDAMINA İLİŞKİN HİZMET AKDİ**

1. TARAFLAR

İŞVEREN/İŞVEREN VEKİLİ	İŞÇİ
a) Kimlik No:	a) Kimlik No:
b) İşyeri Unvanı:	b) Adı, Soyadı:
c) İşyeri Faaliyet Alanı:	c) Baba Adı:
d) İşveren/İşveren Vekilinin Adı, Soyadı:	d) Doğum Yeri ve Tarihi:
e) Doğum Yeri ve Tarihi:	e) Nüfusa Kayıtlı Olduğu Yer:
f) Nüfusa Kayıtlı Olduğu Yer:	f) Mesleği:
g) Uyuğu:	g) Pasaport No:
h) Adresi:	h) Sigorta Sicil No/Sosyal Sigorta No:
i) Telefon No:	i) İhtiyat Sandığı No:
j) e-Posta Adresi:	j) Adresi:
k) Faks No:	k) Çalışacağı İşyerinin Adresi:
	l) Varsa işveren tarafından belirtilecek olan işverenin aynı taraf ülke sınırları içindeki diğer işyerleri:
	m) e-Posta Adresi:
	n) Telefon No:
	o) Faks No:

2. **HİZMET AKDİNİN KONUSU**

İşbu hizmet akdi; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşması çerçevesinde istihdam edilecek işçi ile 3 üncü maddede yazılı iş çerçevesinde istihdam sağlayacak olan işveren arasındaki çalışma ve çalıştırmaya ilişkin yöntem ve temel koşulları, karşılıklı hak ve yükümlülükleri belirlemek amacı ile düzenlenmiştir.

3. **YAPILACAK İŞ**

İşçi, yukarıda adresi yazılı işyerinde.....olarak çalışacaktır. İşçinin hizmet akdinde yer alan işyerinde ve belirtilen meslekte çalışması esastır. Ancak, işçinin de kabul etmesi halinde mevcut ücreti düşürülmemek koşuluyla işçi, işverenin aynı ülke sınırları içerisindeki diğer işyerlerinde çalıştırılabilir.

4. **HİZMET AKDİNİN SÜRESİ ve SONA ERDİRİLMESİ**

☐ Bu hizmet akdi - tarihleri arasında geçerlidir.

☐ Bu hizmet akdi belirsiz süreli olup yurt dışına hareket edilen tarihte yürürlüğe girer.

İşçi ve işveren, hizmet akdini, çalışılan Akit Tarafın mevzuatı çerçevesinde yazılı bildirimde bulunmak koşulu ile feshedebilir.

Hizmet akdi, işçinin işyerine gitmek üzere ülkesinden hareket ettiği tarihte yürürlüğe girer. İşveren, işyerine intikalini müteakip işçiye derhal iş vermek zorunda olup, iş vermediği durumlarda da işçinin ücretini ödemek zorundadır.

5. **ÜCRET ve ÖDENMESİ**

İşçinin ücreti, saat/aylık üzerinden'dır. İşçinin isteği üzerine işveren tarafından avans verilebilir.

6. **DENEME SÜRESİ**

Çalışılan ülkenin mevzuatı kapsamında işçiler deneme süresine tabi olarak çalıştırılabilir. Deneme süresi içinde taraflar hizmet akdini bildirimsiz ve tazminatsız feshedebilir. Ancak, işçinin çalıştığı günler için ücret ve diğer hakları saklıdır. Deneme süresi içinde hizmet akdinin işveren tarafından feshedilmesi halinde, uyruk ülkeye dönüş masrafları işverence karşılanır.

7. ÇALIŞMA SÜRESİ VE FAZLA ÇALIŞMA

Çalışma süresi, fazla çalışma /fazla sürelerle çalışma saatleri ve bunlara ilişkin ödemelerle ilgili olarak çalışan Akit Tarafın mevzuat hükümleri uygulanır.

8. HAFTA TATİLİ VE GENEL TATİLLER

Hafta tatili ve genel tatil günlerine ve bu günlerde çalışma yapılması halinde ödenecek ücretlere ilişkin çalışan Akit Tarafın mevzuatı uygulanır.

9. YILLIK ÜCRETLİ İZİN

İşçi, çalışan Akit Tarafın mevzuatı esasları doğrultusunda yıllık ücretli izin hakkına sahiptir. Yıllık ücretli izinlerin başlangıç tarihi işçinin götüştü de alınarak işveren tarafından tespit edilir.

İşçiye; evlenmesi, evlat edinmesi, eşinin doğum yapması veya ana babasının, eşinin, kardeşinin, çocuğunun ölümü halinde, çalışan Akit Tarafın mevzuatında öngörülen mazeret izni verilir.

İşçinin bu izni hak edebilmesi için işyerine dönüşünde evlilik, evlat edinme, doğum veya ölüm olayının resmi belge ile kanıtlanması zorunludur. Aksi halde kullandığı izin, yıllık ücretli izninden mahsup edilir.

10. SOSYAL GÜVENLİK

Akit Taraf ülkelerde istihdam edilecek işçiler hakkında, "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması" hükümleri uygulanır.

11. İŞ DÜZENİ VE DİSİPLİNİ

İşçi; çalışacağı Akit Tarafın mevzuatı dışına çıkılmamak koşuluyla işyeri yetkililerince belirlenecek iş saatleri ile çalışma aralarına ve işin vardiyalı yapılması halinde belirlenen usul ve esaslara uygun hareket etmeyi kabul eder. Ayrıca taraflar iş düzeni ve iş disiplini ile ilgili yerel mevzuat, gelenek ve göreneklere aykırı davranışta bulunmamayı taahhüt ederler.

12. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

İşçi ve işveren, iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin çalışan Akit Tarafın mevzuatı kapsamında belirlenen hükümlere uygun hareket etmeyi taahhüt eder.

13. PASAPORT, YOL MASRAFLARI VE DİĞER MASRAFLAR

İşçinin çalışacağı Akit Taraf ülkeye kadar gidiş ve dönüş yol masrafları ile çalışma ve ikamet izninin alınması için gerekli masraflar işverene aittir. Pasaport masrafları ise işçiye aittir. İşveren, işçi için yaptığı masraflara karşılık olarak işçinin ücretinden herhangi bir kesinti yapamaz. Ancak işçinin, 11 ve 12 nci maddelerde ifade edilen hükümlere aykırı davranışları ile işçinin, işverene kasten zarar vermesi nedeniyle işine son verilmesi veya işçinin hizmet akdi süresi dolmadan haklı nedeni olmaksızın hizmet akdini feshetmesi halinde, gidiş yol ve ikamet izni masrafları işçiden tahsil edilir. Ayrıca, işverence bu hizmet akdinin 17 nci maddesinde belirtilen belge içeriğinde açıklanan koşullardan farklı uygulamalarda bulunulması nedeniyle işçinin hizmet akdini feshetmesi halinde dönüş yol parası işverence karşılanır.

14. YATACAK YER, LOJMAN VE YEMEK

Akit Taraf ülkelerde istihdam edilecek işçiler için, sağlık şartlarına uygun lojman veya yatacak yer ücretsiz olarak işverence sağlanır. Lojman ve yatacak yerin işyerinden uzakta olması halinde işçilerin toplu veya tek olarak ulaşımı ücretsiz olarak işverence sağlanır. Bu süre, iş süresinden sayılmaz. Yatacak yerin ısıtılması, aydınlatılması ve temizliğinin sağlanması yükümlülüğü işverene aittir.

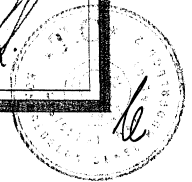
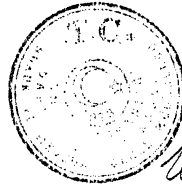
İşveren, işçiye ücretsiz olarak günlük üç öğün yemek sağlamakla yükümlüdür.

15. İKİNCİ HİZMET AKDİ

Taraflar arasında bu hizmet akdindeki hakları sınırlamamak koşuluyla ikinci hizmet akdi imzalanabilir. İki hizmet akdi arasında fark olması halinde, işçinin lehine olan hükümler uygulanır.

16. ANLAŞMAZLIK HALİNDE UYGULANACAK MEVZUAT VE YETKİLİ MAKAMLAR

İşçi ve işveren arasındaki hizmet akdinin uygulanmasından doğacak anlaşmazlıklar ile diğer ihtilafların giderilmesinde işverenin Akit Taraf ülkedeki ikametgâhının veya şirket merkezinin bulunduğu şehrin mahkemeleri ile icra daireleri yetkilidir.

17. İŞVERENİN BİLGİ VERME YÜKÜMLÜLÜĞÜ

İşin yapılacağı Akit Taraftaki çalışma koşulları, ücret, günlük, haftalık ve fazla çalışma süreleri ile ücretlerini, hafta tatili ve genel tatillere ilişkin koşullar ile bu günlerde çalışma yapılması halinde ödenecek ücreti içeren açıklayıcı bir belge işverence düzenlenir. İşçi tarafından imzalanmış, işverenin kaşesini ve yetkili kişinin imzasını taşıyan söz konusu belgenin bir nüshası işçiye, bir nüshası ise işin yapılacağı Akit Tarafın yetkili kurumuna/dairelerine verilir. Bu belgedeki bilgiler, işin yapılacağı Akit Taraf ülkenin mevzuatına uygun olarak hazırlanır. İşveren tarafından işçiye verilecek belge içeriğindeki bilgi ile işin yapılacağı ülkedeki uygulama arasında farklılıklar bulunması halinde, işveren çalışılan ülke mevzuatında belirtilen hususları uygulamakla sorumludur. İşin yapılacağı ülkedeki çalışma mevzuatında değişiklik söz konusu olduğunda, değişiklikler işçiye yazılı olarak bildirilir.

18. ÖZEL KOŞULLAR

(Çalışılacak ülke mevzuatına aykırı olmamak koşuluyla işverenle işçi arasında mutabakata varılacak özel hükümler bulunması halinde bu bölümde yer alacaktır.)

19. İŞÇİ VE İŞVERENİN BEYAN ve KABULÜ

Taraflar; çalışma ve çalıştırmaya ilişkin usul ve esasları düzenleyen, karşılıklı hak ve yükümlülüklerini belirleyen hükümlerin bu hizmet akdinde yer aldığını, hizmet akdini okuyarak anladıklarını ve kabul ettiklerini beyan ve taahhüt ederler.

20. SÖZLEŞMENİN DÜZENLENMESİ VE SAKLANMASI

Yirmi maddeden ibaret bu hizmet akdi, işçi ile işveren veya vekili arasında; bir nüshası işçiye, bir nüshası işverene verilmek ve birer nüshası da yetkili kurum ve yetkili daire dosyasında saklanmak üzere dört nüsha düzenlenerek, taraflarca imzalanmış ve yetkili kurum/daire tarafından onaylanmıştır.

İşveren / İşveren Vekili
Adı, Soyadı

(İmzası)

Düzenleme Yeri ve Tarihi

.....

... / ... /

İşçi

Adı, Soyadı

(İmzası)

Görölmüş ve Onaylanmıştır.

(Yetkili Kurum/Daire)

TBMM Basımevi - 2019